

Economia

La innovació defineix l'Europa de dues velocitats

18/02/12 02:00 - CATEDRÀTIC. DIRECTOR DEL DEPARTAMENT / DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR (UB) - **ENRIC I. CANELA**

A Catalunya la recerca bàsica està bastant desenvolupada i els indicadors mostren que la qualitat és relativament alta. Els resultats de la mobilitat tampoc no són dolents. En tenim molts exemples. Comentaré el darrer. El de la concessió dels ajuts a investigadors avançats (Advanced Grants), de 2,5 a 3,5 milions d'euros, de l'European Research Council. Fa pocs dies se'n van publicar els resultats. Investigadors que treballen a l'Estat espanyol van rebre quinze ajuts. D'aquests, set treballen a centres catalans. En aquesta convocatòria, un 47% dels ajuts de l'Estat espanyol vénen a Catalunya. La comparació amb l'Estat espanyol indica que obtenim més bons resultats, però això no és important. Si ens fixem en Europa, els ajuts a Catalunya representen un 2,4% del total. Els mateixos ajuts que Àustria i Bèlgica i més que Estònia, Noruega, Finlàndia, Hongria, Irlanda, Portugal, Xipre i Polònia. Amb criteris de població, encara obtindríem millors resultats relatius.

Es podria pensar que això una flor no fa estiu, però no. A les convocatòries anteriors, els ajuts obtinguts per tot l'Estat i per Catalunya van ser, en termes relatius, semblants als últims (al 2010: 13 i 7; al 2009: 10 i 6; i al 2008: 4 i 2). Va passar el mateix amb els Starting Grants, els ajuts que es concedeixen a investigadors joves (al 2011: 25 i 8; al 2010: 23 i 10; al 2009: 18 i 8; i al 2007: 24 i 7), tot i que en aquest cas la comparació amb els països europeus no ens és tan favorable.

Alguns d'aquests investigadors, els que treballen a Catalunya, no són d'aquí, hi ha altres països. Els programes de captació de talent funcionen i proporciona bons resultats. La recerca de les universitats i els centres de recerca tampoc estan malament. Són millors que a països amb un bon nivell econòmic i que no estan notant massa la crisi.

El problema amb què s'enfronta el sistema econòmic català és l'escassa capacitat que té d'aprofitar el talent. La bona recerca bàsica que hi ha a universitats i centres de recerca no proporciona resultats econòmics. És cert que es creen algunes empreses derivades, fruit de la recerca, però el nombre i dimensió no són prou significatius.

Quan s'observa l'eficàcia en innovació dels estats membres de la UE (Innovation Scoreboard 2011) segons diversos indicadors, es veu la correlació que hi ha entre els països innovadors i la seva situació econòmica. Hi observem que els líders en innovació són Suècia, Dinamarca, Alemanya i Finlàndia. Els que hi van al darrere i per sobre de la mitjana són Bèlgica, el Regne Unit, els Països Baixos, Àustria, Luxemburg, Irlanda i França. I per sota de la mitjana, Eslovènia, Xipre i Estònia. Al darrere, els innovadors moderats, Itàlia, Portugal, Txèquia, Espanya, Hongria, Grècia, Malta, Eslovàquia i Polònia. Entre els innovadors modestos hi ha Romania, Lituània, Bulgària i Letònia. Si observem els estats de la zona euro (Alemanya, Àustria, Bèlgica, Xipre, Eslovàquia, Eslovènia, Espanya, Estònia, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Malta, Països Baixos i Portugal) en general, els estats amb innovació alta no noten la crisi igual que els que tenen poca innovació. Això fa que ens preguntem per l'Europa de "dues velocitats". Efectivament, hi és, però l'Europa de dues velocitats no és cap conseqüència directa dels seus dèficits o endeutaments actuals. L'Europa de dues velocitats neix de la diferència en la capacitat d'innovar d'uns estats i altres quan la competitivitat està en la innovació, és a dir, la capacitat d'introduir valor afegit en els productes.

Què podem fer per canviar això? L'índex d'innovació és una combinació de la situació del moment i de l'evolució al llarg dels anys. Així, per exemple, a l'Estat espanyol, el nombre de doctors per 1.000 habitants entre 25 i 34 anys està per sota de la mitja de la UE. També estan molt per sota l'educació secundària superior i el capital risc posat en mans dels emprenedors. Alguns indicadors els podríem millorar "per decret", d'altres no. Podem posar en mans dels emprenedors capital risc i flexibilitzar normes, però no podem fer que apareguin de cop doctors o que el país estigui més ben preparat.

La conclusió final és que l'Estat espanyol no sortirà de la crisi només amb mesures de reducció del dèficit. Si no es millora la capacitat d'innovació, res a fer. Si jo fos Angela Merkel exigiria la millora d'indicadors d'innovació i no frustraria qualsevol possibilitat de millorar-los. Seria la manera de garantir que Alemanya tindrà clients en el futur.

Ampliació de la planta de Boehringer Ingelheim a Sant Cugat Foto: ARXIU/CARLES ALUJU.

Enric I. Canela
Altres articles de l'autor
 30/03/2013 [La universitat funciona més bé que la política i l'empresa](#)
 02/03/2013 [La ciència i els polítics](#)
Més articles ...

A Catalunya la recerca bàsica està bastant desenvolupada i els indicadors mostren que la qualitat és relativament alta. Els resultats de la mobilitat tampoc no són dolents. En tenim molts exemples. Comentaré el darrer. El de la concessió dels ajuts a investigadors avançats (Advanced Grants), de 2,5 a 3,5 milions d'euros, de l'European Research Council. Fa pocs dies se'n van publicar els resultats. Investigadors que treballen a l'Estat espanyol van rebre quinze ajuts. D'aquests, set treballen a centres catalans. En aquesta convocatòria, un 47% dels ajuts de l'Estat vénen a Catalunya.

Innovation Scoreboard

És un quadre d'Indicadors d'Innovació dels estats membres de la UE-27 i Croàcia, Islàndia, Macedònia, Noruega, Sèrbia, Suïssa i Turquia. Inclou indicadors d'innovació i anàlisi de tendències. També inclou les comparacions basades en un

conjunt més reduït d'indicadors entre la UE-27 els seus 10 competidors principals.

Darrera actualització (Dissabte, 18 de febrer del 2012 02:00)

Publicat a

L'Econòmic Catalunya 18-02-2012 Pàgina 23